

Ain Anger: ooperietendus peab publikut kõnetama

Tänavune Eesti Muusikanõukogu interpreedipreemia Laureaat Ain Anger on Eesti kuulsaim rahvusvahelise nimega laulja, kes on olnud Eesti kultuuri saadik maailma kõige silmapaistvamatel lavadel. Ta on esimene Metropolitan Operas esinenud Eesti laulja, esimene Eesti meeslaulja Bayreuthi Wagneri festivalil ja sage esineja La Scalas. Need on ooperilauljate kolm absoluutset mekat. Lisaks veel hulk teisi nimekaid ooperimaju, sealhulgas tema pikaaegne põhitöökoht - Viini riigiooper. Anger on ka ainus Eesti laulja, kes kuulub maailma muusikute esimänedžmenti Harrison Parrott. Praegu tegutseb Anger juba aastaid vabakutselisena. Miks, seda on ta ühes oma varasemas intervjuus selgitanud, et see annab suurema vabaduse liikuda erinevate ooperimajade vahel. Tänu sellele kuuleme ja näeme Angerit ka Eestis sagedamini - [Estonia teatris](#), tema oma ooperiprojektides või nüüd sel suvel toimunud suurüritusel "Eesti muusika pidupäevad - Rudolf Tobias 150". Ja muidugi tõmbab teda ikka Saaremaale - Kihelkonnale, oma kodukohta.

Vestleme siin just paar päeva pärast seda, kui Estonia kontserdisaalis toimus kaks Neeme Järvi dirigeeritud kontserti Mahleri 8. sümfooniaga. Olite selle esituse üks soliste. See ei olnud teil sel aastal mitte esimest korda Mahleri kaheksandat teha - maikuus olite sama teose solist ka Milano La Scalas, dirigendiks Riccardo Chailly. Mis emotsioonid ja muljed Eesti esituselt kaasa tulid?

Mahleri 8. sümfooniaga on töö alati intensiivne, sest see on nii võimas lugu. Poolteist tundi pikk, suure koosseisuga - mitu koori, tavalisest suurem orkestrikoosseis. Et kõik esitajad ära mahuksid, võeti Estonia kontserdisaalis parterist eest ära mitu rida. See on ammune lugu, et meie esinduskontserdisaal jääb mitmete suurteoste jaoks lihtsalt liiga väikseks. Forte kõlajõud on selles sümfoonias muidugi äärmuslikult suur, teos on väga tiheda orkestratsiooniga. Seda lugu peab korduvalt kuulama, et tabada kõike, mis muusikas toimub.

Olen Mahleri kaheksandat palju teinud, esimene kord Esa-Pekka Saloneniga 15 aastat tagasi. Selle teose esitusi on ette tulnud pea iga aasta, kogemusi on paljude dirigentide ja orkestritega.

Muusika

3,4,5,6,7,8,9

Teater Vanemuine
Estonia teater
Teater

Bassi soolo on siin väga raske, erakordselt laia hääleulatusega: kvint üle kahe oktavi. Tavaliselt bass nii laias tessituuris ei laula. Alati peab mõtlema, kuidas seda esitada, et see oleks mõistetav ja arusaadav.

Neeme Järvi on selle teose jaoks muidugi suurepärase dirigent, kuna tal on tohutu muusikaline kogemus ja täpne tehnika, ta on suur meister. Tema positiivsus ja huumorimeel mõjub alati nii, et pikkades proovides ei väsi. Esitusest tehti ka salvestus plaadi tarbeks. Kui teine kontsert 9. septembril läbi sai, tegime väikese pausi ja siis võttis Neeme kogu koosseisuga veel uuesti läbi kohad, mida helirežissöör soovis üle salvestada.

Teie kontserdikalendrit vaadates tundub, et praegune põhiteater, kus te kõige rohkem laulate, on La Scala.

Tegutsen vabakutselisena ja minu kontserdikalendri paneb kokku mu agentuur Londonis Harrison Parrott. Suurtes ooperimajades tehakse plaanid mitu aastat ette - orkester, koor ja väiksemad rollid on tavaliselt kohapealt, aga suurte rollide osatäitjad kutsutakse mujalt. Agentuur vaatab, mida lavastatakse, milline ooperimaja oma pakkumistega ette jõuab ja arvestatakse ka sellega, mis mulle huvi pakub. Vastavalt sellele kujundab agentuur siis kontserdi - kalendri ette nii paari aasta lõikes.

Kui olin Viini riigiooperi koosseisuline solist, oli alati Viin esikohal. Aga nüüd vabakutselisena on viimasel ajal tõesti nii kujunenud, et La Scalas teen sel hooajal mitmes etenduses kaasa ja plaanid on ka järgmiseks hooajaks. Kõigepealt tuleb hooaja avamine Verdi "Don Carloga", siis uuel aastal veebruaris Verdi "Simon Boccanegra" ja sügisel Wagneri "Reini kuld". On väga hea meel, et La Scala mind hindab ja et olen osanud nende maitsele ja soovidele vastata.

Kuidas te tajute, millised need soovid ja maitset seal majas on? Mida nad tahavad näha?

Olen kaua laulnud Saksa kultuuriruumis ja saksa keeles, nii et nüüd esineda itaalia keeles Itaalia teatris on paras väljakutse. Ei ole probleem laulda itaalia keeles mujal, aga laulda itaalia ooperit tema kodumaal on midagi muud. La Scalas peab kõik olema täiesti perfektne, mingeid vigu läbi ei lasta. Kui nüüd on

kaks Verdit tulekul - itaallased teavad, kuidas Verdi peab olema, kuna ta on nende oma, emapiimaga sees. Aga sellised väljakutsed teevadki elu huvitavaks.

La Scala publik võib ju ka ohtlik olla ja välja vilistada.

Eks neid lugusid ole ju kuulnud, aga sellele ei pea mõtlema ja seda ette kartma. Aga tegijad ikka muretsevad. Meenub üks "Lendava hollandlase" etendus, kui teatri direktor tuli pärast meie juurde, kes me seal uued olime, et kuidas La Scala publik vastu võtab. Pärast esietendust oli ta väga kergendatud: kõik on korras, publik võttis hästi vastu.

Selline publiku teadlikkus ja asjatundlikkus on ju tegelikult hea - nad tunnevad muusikat, lugu, laulmist, teavad, mida ootavad. See peakski nii olema, et piltlikult öeldes: kes maksab, tellib muusika.

Eesti publikul on selles osas veel kuhu edasi minna. Me tõuseme kergesti püsti aplodeerima, teinekord ka siis, kui ei olegi nii väga põhjust. Me oleme viisakad. Publik võiks oma reaktsioonidega anda rohkem tagasisidet. Selles osas on Itaalia publik küll karm, aga õiglane.

Ooperis on oluline tegelane alati ka lavastaja ja vahel tehakse päris pööraseid asju, kus kõik pea peale keeratakse. Kuidas teie sellesse suhtute, milline on teie arvates hea lavastus?

Kui vaadata läbi ajaloo, kui palju on kõiki kuulsamaid oopereid lavastatud. Võtame kasvõi näiteks "Don Carlo". Kui palju on seda lavastatud ainuüksi juba La Scalas, kui palju kogu maailmas. Oleks isegi huvitav seda statistikat näha. Iga lavastaja tahab ju midagi uut teha.

Ooper vajabki selliseid uusi lähenemisi, et see oleks elav kunst. Eri aegadel on erinevad maitseid ja arusaamad, millest tekivad need täiesti teistmoodi ja kasvõi pea peale pööratud lavastused. Kas siis õnnestub või mitte, on õige või vale, see on nagu elus ikka: aeg näitab, kas see oli põhjendatud.

Kui teha traditsiooniliselt - sama grimm nagu ikka, osatäitja tuleb paremalt, läheb vasakule, vahepeal istub. Vaatad seda ja juba aimad, mis tulemas on. Nii et tuleb pakkuda uudset, ja laulja ka - kui järgmisel õhtul on uus publik, ei saa minna täpselt samamoodi peale nagu eile, sest iga päev on erinev ja muidu publik ei tule kaasa, see ei mõju. Sageli küsitakse ka, et miks

ooper nii kallis on. Publik näeb uhket saali sametis ja kullas, aga eesriide taga tegutseb palju inimesi üheainsa etenduse nimel. Ja kui see kunstide süntees laval kokku saab, sõltub see, mida me näeme, lavastajast ja kunstnikust - kas see on traditsiooniline, jahmatav, maitsekas või arusaamatu. Aga tähelepanu peab see köitma ja emotsioone tekitama.

See, mis keeras lavastused pea peale, oli Saksamaalt tulnud režiioper, kus tehti väga ekstreemseid lavastusi. Nende aeg hakkab natuke ka mööda saama, aga see ei tähenda, et midagi uut samas laadis ei võiks peale tulla. Võibolla noorele publikule just meeldivad sellised lavastused, aga teine osa publikust on jälle veendunud, et nende lemmiketendused jäävad sinna kuskile kolmekümne aasta taha.

Aga olgu see lavastus milline tahes - oluline on, kas etendus suudab kõnetada. Lavastus ei peagi tingimata meeldima, aga ta peab tekitama diskussiooni. Kui ta ei tekita mitte midagi - tulin, läksin ära ja unustasin - siis see olukord on tõesti vilets. Minu jaoks on põnevad ka sellised lavastused, kus tekib publikus diskussioon juba etenduse ajal. On olnud nii, et pool saali karjub buu ja pool saali braavo ja publik läheb omavahel kaklema, kellel on õigus. Selline oli üks "Don Carlo", kus me ei saanud edasi minna, sest publik avaldas meelt. Etendus seisis, dirigent ootas, melu publikus kestis kuskil 15 minutit.

Pani väga mõtlema, miks inimesed nii käituvad. On ka neid lavastajaid, kes lavastavadki etendusse konflikti sisse. Selle kaudu saadakse tähelepanu ajakirjanduses ja hakkab tekkima huvi: mis seal siis on, lähme vaatama. Aga tähelepanu ei pea muidugi alati olema negatiivne ja peasi on, et ooper võib ka täna olla väga kaasaegne. Mis sest, et mõni teos on sada, kakssada aastat vana; küsimus on, kuidas seda esitada nii, et see oleks arusaadav ka praeguse aja inimesele.

Millised on olnud kõige südamelähedasemad osad? Olete vist peaaegu kõiki bassirolle esitanud?

Mida mitmekihiliseni roll, seda huvitavam. Suuremaid osi olen enamasti kõiki teinud - ega neid bassil ju väga palju ei ole, mitmeid muidugi korduvalt - jälle uute lavastajatega erinevates teatrites. See on selle töö kahtlemata väga huvitav osa: sama osa uue lavastajaga on jälle täiesti teistmoodi, mis on ka hea - ega siin ei tohi rutiini langeda.

Kui aga heliloojate kaupa võtta, siis osad, mis ma olen teinud Verdi ooperites: "Don Carlos" kuningas Philippe II ja Suurinkvisiitor, "Simon Boccanegras" Jacopo Fiesco, "Rigolettos" Sparafucile.

Mussorgski on täis põnevaid bassiosi: Boriss Godunov, Pimen, Varlaam. Viimasel ajal on Pimen mulle isegi Godunovist huvitavam. Siis "Elovanštšinas" Dossifei. Tšaikovski "Jevgeni Oneginis" Gremin - laulad ainult ühe suure aaria, aga see võib saada isegi kõige suurema aplausi kogu ooperi jooksul - nii Tšaikovski selle kirjutas. Gounod "Faustis" on suur ja efektne bassiroll - Mefistofeles.

Mozartit tahaksin rohkem teha, aga siis peab olema sobiv solistide ansambel. Tänapäeval on Mozartiga läinud natuke nii, et sinna otsitakse hea välimusega noori lauljaid ja vahel tundub, et välimust isegi eelistatakse vokaalsetele oskustele.

Paratamatult on aga ansambel siis ebaühtlane ja need noorte koosseisud vahetatakse mõne aja pärast jälle uute vastu.

Üks suur maailm on muidugi Wagner - Hunding "Valküüris", Hagen "Jumalate hukus", Fafner "Reini kullas" ja "Siegfriedis", Pogner "Nürnbergi meisterlauljates", kuningas Heinrich "Lohengrinis", Daland "Lendavas hollandlases", Hermann "Tannhäuseris", Gurnemanz ja Titurel "Parsifalis". Wagneri ooper on minu jaoks eriti huvitav, sest see on nii eluline. Rollid on nagu inimese loomus - konfliktid, mis seal tekivad, on igal ajastul samad.

Nagu näiteks suur "Nibelungi sõrmuse" tetraloogia. Alguses on võimas jõud, peajumal Wotan, kes peab leidma lahenduse küsimusele, millele ta kunagi on jah-sõna andnud ja mida enam muuta ei saa. Kuidas kõik need suhte - liinid seal hakkavad liikuma ja kuhu see lõpuks välja jõuab. Jumal, kes algul oli suur ja tugev, ilmub tetraloogia viimases osas "Jumalate hukk" ainult oma saadikute, kolme kaarna näol, tal isegi pole enam nägu, tema kohalolekut võib veel ainult aimata. Need on tugevad filosoofilised allegooriad, mis Wagner sellesse teosesse on kirjutanud.

"Nibelungi sõrmuse" muudavad väga tänapäevaseks ka kõik need suhteküsimused, mis seal on. Kasvõi sugupoolte teema, mis praegu on väga päevakorral. Kui seksistlikud on näiteks Wagneri ooperid. Domineerivad mehed, aga nii naise kui mehe loomus tuleb sealt sellegipoolt välja. Wagner viskab oma ooperites õhku palju küsimusi, millele ta tegelikult vastuseid ei

paku. Konfliktid arenevad edasi, lahenevad ja tekivad uued konfliktid. Ei ole absoluutset tõe või valet, Wagner ei loe moraali. Ta näitab, kuidas elu võib edasi minna läbi kõigi nende ootamatute käänakute, kuidas hea või halb - sagedamini muidugi halb - valik võib kõike täielikult muuta.

Need on väga huvitavad aspektid, mida te välja toote. Pealtnäha tundub, et Wagneri "Sörmuses" oleks ju nagu tegemist mütoloogiliste olenditega.

Need on jah pigem arhetüübid. Ja kõik, mis seal kihab ja kihiseb - karakterid, soovid, ihad, armastus, pettumus, vihkamine - on väga eluline.

Milliste dirigentidega on teil erinevatel lavadel olnud hea koostööd teha?

Neeme Järvist ma just rääkisin, samuti on Paavoga olnud väga hea koostöö. Koos nendega olen ma muidugi ainult kontserdilaval esinenud.

Ooperis aga, eriti Wagneri ooperites, on üks mu lemmikdirigente Christian Thielemann. Ta ei ole oma iseloomult kerge tüüp, on väga nõudlik, aga temaga töötades mõistad, kui õiged tema nõudmised on. Kui ta teeb mingi märkuse, siis ma tean, et see on täpselt õige ja peab mõtlema, kuidas seda teostada. Tema käe all on hea laulda, orkester ei m ängi lauljat üle. Ta teab, kuidas ohjeldada orkestrit nii, et tuua välja pillirühmad, mida parasjagu vaja on, tasandada teisi ja mitte lasta orkestri suurt kõlajõudu liiga lärmakaks minna.

Siis Semyon Bychkov, tema täpsus, ta teeb väga hästi just vene muusikat. Antonio Pappano Covent Gardenis, Riccardo Chailly La Scalas. Kui tegime Chaillyga "Boriss Godunovi" La Scalas, siis ta palus meid, kes me vene keelt valdame: aidake mul seda teost paremini mõista! Just selles osas, mis puudutab keele, häälduse, fraseerimise nüansse.

Selliseid suuri meistreid on ooperimaailmas palju. Ja tõesti koht, kus Euroopas siia maani demokraatiat ei ole, on ooper, sest seal peab olema üks chef kes juhhib, muidu ei tule õiget tulemust.

Jagage palun pisut ka Metropolitan Opera kogemusi. Kuidas Ameerikas ooperisse suhtutakse ja kuidas seal majad töötavad?

Ma alustaksin sellest, et kultuuriruumid on tõesti väga erinevad. Toon ühe näite. Aastaid tagasi tegime "Võluflööt" Hispaania lavastajatega, mängisime seda kõigepealt Saksamaal, kus see väga meeldis. Siis võeti see kavva Prantsusmaal ja seal selgus, et naljad, mis töötasid nii hästi Saksamaal, Prantsusmaal absoluutselt ei toimunud! Sain aru, et Saksa ja Prantsuse kultuuriruumid on täiesti erinevad. Ka Saksamaa ja Itaalia ei ole kultuuriliselt just lähedased. Aga vene ooper kõnetab Itaalias hästi, sellest saadakse seal hästi aru.

Ameerikas ja Metropolitan Operas on paljud asjad erinevad. Kogu süsteem on teisiti üles ehitatud, palju mõjutavad seal rahakad suurannetajad, kellel on ka tugev sõnaõigus. Eks see ole ka mõistetav: kui annad oma raha sinna - ja need on väga suured summad -, siis tahad ka midagi tagasi saada. Nad kontrollivad protsessi, on ise kohal ja see tekitab jälle teistsuguse vastutuse.

METi omapäraks on ka see, et pikki aplause etenduse lõpul ei ole. Paar tagasikutsumist ja siis publik tõuseb ja hakkab minema, kes õhtusöögile, kes metroosse. Tunne on peaaegu nagu kinos, kus filmi lõpul tiitrid jooksevad ja publik läheb juba välja.

Loomulikult on Metropolitan Operas rahalised võimalused väga suured ja see tahes või tahtmata annab ooperimajale taseme. Väga oluline on ooperis ka orkestri tase. Kuna palk on hea, saab võtta väga häid mängijaid, siis tuleb hea dirigent ja saab kutsuda parimaid lauljaid, lavastajaid, kunstnikke. Siit võiks nüüd rääkida edasi Estonia orkestrantide palkadest, aga see on m õistagi sellel taustal m idagi täiesti utoopilist.

Tahtsingi jõuda oma küsimustega meie Estonia juurde ja seda kahest vaatenurgast: uus maja või juurdeehitus ja teatri sisu.

Estonias on väga õnnestunud etendusi, m ida olen nautinud, aga tundub, et inimesed, kes siin tegutsevad, vahel natuke nagu väsivad. Meil on Eestis ju päris palju hea potentsiaaliga lauljaid. Peale on kasvamas uus põlvkond. Paljud noored õpivad välismaal ja mitmed jäävadki sinna. Ei ole m idagi parata, sest on kahtlemata vajalik, et noored saaksid maailma näha ja end Eestist väljas täiendada. Teatris on väga oluline pakkuda noortele lauljatele õiget repertuaari. Ei saa laulda piltlikult öeldes

repertuaari “ Traviatast”

“Naksitrallideni”. Sellised erinevad stiilid väsitavad häält.

Uue maja ehitust saab kergemini põhjendada, kui publikul on teatri järele suur nõudmine. “Ma sain sealt sellise elamuse! Kui nüüd oleks veel uus suur saal, mis siis kõik võiks olla!” Publikul peab tekkima janu ja põnevus teatri järele. Ega Metropolitan Opera ja La Scala ei ole ka ideaalsed majad. Ma ei taha mitte kritiseerida, vaid öelda, et alati on vajadus teha midagi paremaks ja see ongi pidev protsess.

Üks idee, mis võiks huvi pakkuda, on tuua mõnda lavastusse kokku meie tipplauljad, kes välismaal on juba endale nime teinud. Sellest on räägitud, aga esialgu on see pidama jäänud raha taha. Ja asi, mis meil eriti ei toimi, on sponsorlus, mida just Ameerikas on väga palju. Oleks vaja leida kultuurihuvilisi ettevõtjaid, sponsoreid, kes saaksid suurematele ettevõtmistele öla alla panna. Me ei teadvusta ka piisavalt, kui palju kultuur tegelikult majandusele annab. Arvatakse, et kultuur ainult võtab, aga tegelikult tuleb sealtkaudu ka majandusele võimalusi juurde.

Praegu on selline olukord, et maja osas on kõik pooleli ja otsuseid ei kipu tulema.

Uus maja annaks muidugi uue hingamise ja publiku huvi tõusu. Käisin sel aastal MUBAs ja seal on selgesti näha, kuidas uue maja kõik võimalused -rohkesti ruume, mitu saali - on loonud hoopis teise pinna noortele arenguks. Selle maja üle sai ju ka kaua arutatud ja ehitamiseks kohta otsitud, aga valmis see lõpuks sai. Samamoodi ootas Eesti muusika- ja teatriakadeemia kaua oma suurt saali ja kui palju see nüüd tähendab, kui see olemas on! Tudengid kuulevad, saavad aru, kuidas peab kõlama, seda ei saa kätte kuskil väikeses ruumis. Ooperiga on sama lugu - sa ei tea, kas 20-ndasse ritta kõlab, sest nii palju ridu saalil ei olegi.

Esinduslikku Estoniat on vaja meie ooperile ja tegelikult kogu Eestile. Kõrgetasemelised ooperimajad on ju iga maa tunnusmärk ja visiitkaart.

Estonia kas uue maja või juurdeehituse osas on ka koha mõttes palju lahkarvamusi.

Minu kindel veendumus on - muidugi on see üks arvamus

paljudest -, et juurdeehitusega saaks teha kõigepealt palju odavamalt. Praeguses majas on ju olemas proovisaalid, garderoobid, tehnilised ruumid, mida uues majas peaks hakkama nullist peale ehitama. Õieti olekski ju ainult ühte suurt saali juurde vaja. Eesti rahakotis ei ole praegu nii palju raha, et saaks ehitada täiesti uue m aja kõigi nende vajadustega. Ja siin ei ole küsimus mingis välises uhkuses: kõige tähtsam on sisu ja siis see, kui palju see lõpuks maksma läheb.

Uue maja ehitusega kaoks ju ära ka visuaalne identiteet, mis Estonia puhul seostub just konkreetselt selle majaga.

Ma leian, et tegelik diskussioon maja osas ei ole veel alanudki. Kus on need juurdeehituse paljud ideekavandid? Räägitakse, et juurdeehitust ei saa teha, seal on park. Aga teeme sellised kavandid, kus park on hoonega integreeritud - kaasajal on palju projekte igasuguste eriliste lahendustega.

Pole olnud ka avalikku ideekavandite arutelu. Praegu öeldakse ei, teadmata üldse, kuidas see juurdeehitus visuaalselt võiks välja näha. Oleme jõudnud sellisesse punkti, kus on esitatud küsimus ja antud ainult üks vastus. Eks ei on kõige lihtsam öelda. Kui aga tahta midagi luua ja et tekiks diskussioon, seal ei saa ei-ga läbi.

Kas tänu vabakutselisusele saate nüüd sagedamini Eestis olla ja teha asju ka Eestile? Meenuvad teie ooperiprojektid koos mõttekaaslastega MTÜ-st Ooperiga sõbraks.

MTÜ Ooperiga sõbraks rajasime koos Alar Elaagi ja Siim Selisega koroonaajal - siis oli ju kõigil järsku rohkem aega. Tahtmine Eestile midagi ooperi osas tagasi anda on mul juba ammu. Maailmas tehakse palju selliseid lühivariante ooperitest, et neid tutvustada, inimestes huvi äratada, et siis hiljem oleks julgust ka tervet ooperit vaatama minna.

Esimene, mis me oma MTÜga tegemiseks valisime, oli Mozarti "Võluflööt". Sai ära jutustada terve loo, sees kuulsamad aariad. Esimesed etendused olid Kuressaares, seal oli eriti südantsoojendav, et etenduses tegid kaasa ka paljud Saaremaa lapsed.

Sel aastal tuli meil välja kogupereoper "Mängime "Sevilla habemeajajat"" - vahetektidega, muusikanumbritega, lavastusega. "Sevilla habemeajaja" on ju igati eluline koomiline

arm astuslugu, kus rikas vanamees püüab kätte saada noort tütarlast ja noorrahvas punub seal ümber kavalaid trikke. See on ka omamoodi väljakutse, lugu niimoodi kirjutada ja ümber seada.

Kes teile sellise stsenaariumi loob?

Algideed on meie Ooperiga sõbraks grupilt, kogu stsenaariumi pani aga kokku Ott Kilusk.

Lavastajaks on meil Kaili Viidas, kes on küll iseenesest teatrilavastaja. Kui ta vaatas esimesed korrad seda partituuri, siis ta ütles, et nüüd on vaja natuke aega, et aru saada, mis siin üldse toimub. Muusikateater on ju täiesti teine maailm. Aga suur pluss on, et ta lavastab seda n-ö puhtalt lehelt ja nii ei tule esimese asjana sisse neid ooperilavastaja stampe.

Milline teie lauljate valik on?

Rosina rollis on meil Dara Savinova, ta ei ole palju Eestis esinenud - mõned korrad Vanemuises. Õppinud on ta Austrias, töötanud Šveitsis ja on nüüd Rootsi kuninglikus ooperis. Tal on väga ilus ja kerge hääl. Sama osa peal temaga on Sandra Laagus. Krahv Almaviva on Mehis Tiits ja Figaro Tamar Nugis. Pavlo Balakin on buffolik don Basilio ja mul endal on koomiline doktor Bartolo roll. Veel löövad kaasa Annaliisa Pillak ja Peeter Veltmann. Orkestriks on meil Pärnu Linnaorkester, dirigent noor Henri Christofer Aavik.

See on meil olnud põnev protsess ja otsimine, kus töömeetodid on natuke teistsugused kui tavaliselt. Muidu lauljad tulevad kohale, roll on õpitud ja lavastaja hakkab lavastama. Meie istusime maha, et koos mõelda, kuidas edasi minna, millised on karakterid - lugu arenes nagu tegevuse käigus ja kohapeal.

Kaks ooperit on nüüd tehtud, kas plaanite projektidega jätkata?

Loodame seda, kuigi ega see tegemine kerge ei ole. Meil ei ole ju maja, kus oma etendusi teha. Otsime iga kord endale uut "kosilast". Alustasime Saaremaalt, siis mängisime oma "Võlufööti" EMTAs. Nüüd toetas meid Eesti Kontsert. Küsime kultuurkapitalilt toetust, otsime sponsoreid. Siin on palju sellist, mida ma varem ei ole teinud. Lauljana keskendud ju ainult oma asjale, aga siin tuleb üles ehitada kogu etendus arvukate

komponentidega. Eks see on meil ju ka missiooniprojekt, aga tarvis on ikkagi kostüüme, lavakujundust, honorari lauljatele, orkestrile, dirigendile. Lugesime kokku, kui palju osales näiteks inimesi meie "Võluflöödi" projektis - neid oli ligi 80! Kõik see kokku on küllaltki suur tegevusvaldkond, mida üksnes piletituluga mõistagi ei finantseeri.

Kui sageli te Saaremaale ja Kihelkonnale jõuate ja kuidas Saaremaa kultuurielu seis seal käies paistab?

Nüüd just lähengi mõneks päevaks Kihelkonnale. Saaremaa asjadele olen ma ikka jõudumööda kaasa mõelnud. Saaremaa vallaga on olnud arutlusi, et oleks vaja sellist m aja ja lava, kuhu mahuks ära ka orkester. Saaremaa ooperipäevad on küll igal aastal, aga need tulevad ja lähevad, kuid see, mis toimub saarel sügisel, talvel ja kevadel, on hoopis teine asi.

Olen kuulnud Kahni keskuse plaanist Kuressaarde. Idee on ju hea?

Idee on väga hea. Aga praegu ei ole ajad kõige paremad ja see on jälle toppama jäänud rahastamise taha ja ei ole neid, kes seda aktiivselt jõuaksid eest vedada. Saarlased ise peavad selgusele jõudma, kas neil on sellist keskust vaja. Selliste hoiakutega puutun ju ka kokku, kui üks poliitik ütles, et Kuressaare on nii väike linn, mida siia ikka teha saab. Ma vastasin, et ta oli juba sakslastele linn - Arensburg. Ja kui nüüd sellel linnal, mis on mitusada aastat vana, on vajadus rohkemate võimaluste järele kultuurieluks, siis tuleks mõttekaaslased kokku võtta ja katsuda see ära teha.

Mida Saaremaa teile emotsionaalses mõttes tähendab?

Võin maailmas ringi sõita, aga Saaremaa jääb alati kohaks, kus tunnen end kõige paremini. Üritan end teadlikult Eestis lepingutega siduda, et siis oleks tulek kindel. Samamoodi Saaremaaga - ka sinna planeerin konkreetseid tegevusi, siis on ka kindel, et sinna saan. Iga aasta on selles mõttes erinev. Sel suvel sai päris palju olla, aga nüüd läheb jälle hooaeg lahti. Varsti tuleb La Scala, teised teatrid ja nii järgmise suveni välja.

Ain Anger 2022. aastal La Scala hooaja avaetenduses "Boriss Godunov" Pimeni rollis. Hundingi rollis Wagneri "Valküüris" Madridi Teatro Realis. Vürst Gremin "Jevgeni Oneginis". Metropolitan Opera. "Mängime "Võlulööti"" Kuressaares, Ain Anger ees Sarastrona. Ain Anger esinemas Rahvusmeeskooriga suurüritusel "Eesti muusika pidupäevad - Rudolf Tobias 150".

IA REMMEL